

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

16 април 2015 година *

„Преюдициално запитване — Директива 2005/29/ЕО — Нелоялни търговски практики — Неправилна информация, предоставена от далекосъобщително предприятие на абонат, водеща до допълнителни разходи за последния — Квалифициране като „заблуждаваща търговска практика“

По дело C-388/13

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Kúria (Унгария) с акт от 14 май 2013 г., постъпил в Съда на 8 юли 2013 г., в рамките на производството, започнато от

Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság,

в присъствието на:

UPC Magyarország Kft.,

СЪДЪТ (първи състав),

състоящ се от: A. Tizzano, председател на състава, A. Borg Barthet, E. Levits, M. Berger и F. Biltgen (докладчик), съдии,

генерален адвокат: N. Wahl,

секретар: I. Illéssy, администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 11 септември 2014 г.,

като има предвид становищата, представени:

- за UPC Magyarország Kft., от A. Simon, ügyvéd,
- за унгарското правителство, от M. Fehér и K. Szíjjártó, в качеството на представители,
- за Европейската комисия, от M. van Beek и A. Tokár, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 23 октомври 2014 г.,

постанови настоящото

* Език на производството: унгарски.

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) (ОВ L 149, стр. 22; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 14, стр. 260).
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (унгарската Служба за защита на потребителите) и UPC Magyarország Kft. (наричано по-нататък „UPC“) относно невярна информация, която е предоставена от UPC на един от абонатите му и е довела до допълнителни разходи за последния.

Правна уредба

Право на Съюза

- 3 Съображения 5—9, 11—14 и 18 и 22 от Директивата за нелоялни търговски практики гласят следното:

„(5) [...] [п]речките пред свободното движение на услуги и стоки през граница или пред свободата на установяване [...] трябва да бъдат отстранени. Те могат да бъдат отстранени само чрез установяване на еднаква нормативна уредба на общностно ниво, която осигурява висока степен на защита на потребителите и чрез изясняване на някои правни концепции на равнище Общност, до степен, необходима за правилното функциониране на вътрешния пазар и за удовлетворяване на изискването за правна [сигурност].

(6) Следователно настоящата директива сближава законодателствата на държавите членки относно нелоялните търговски практики, включително нелоялната реклама, които пряко нарушават икономическите интереси на потребителите и в тази връзка непряко нарушават и икономическите интереси на конкурентите действащи законосъобразно. [...]

(7) Тази директива урежда търговски практики, пряко свързани с въздействието върху вземане на решения от потребителя отнасящи се до продукти. [...]

(8) Тази директива пряко защитава икономическите интереси на потребителите от нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители. По този начин тя непряко защитава търговците отговарящи на законовите изисквания от техните конкуренти, които не спазват разпоредбите ѝ и по този начин гарантира лоялната конкуренция в областите, които регулира. [...]

(9) Тази директива не накърнява индивидуалното право на иск на лицата увредени от нелоялни търговски практики. Тя не накърнява също и законодателството на Общността и националното законодателство в областта на облигационното право [...]

[...]

- (11) Високото ниво на сходство, постигнато чрез сближаването на националните разпоредби чрез настоящата директива, създава високо общностно ниво на защита на потребителите. Тази директива въвежда единна забрана на тези нелоялни търговски практики, които изопачават икономическото поведение на потребителите. [...]
- (12) Хармонизирането ще повиши значително правната сигурност както за потребителите, така и за търговците. Както потребителите, така и търговците ще разчитат на една единна регулаторна рамка, основана на ясно определени правни понятия, регулира[щи...] всички аспекти на нелоялните търговски практики в рамките на Европейския съюз. [...]
- (13) [...] Един[ната] [...] обща забрана, въведена от настоящата директива, трябва да се прилага еднакво спрямо нелоялните търговски практики, които [...] произтичат след сключване на договор, по време на неговото изпълнение. Общата забраната се основава на правила за двата типа търговски практики, които се срещат най-често, а именно заблуждаващи търговски практики и агресивни търговски практики.
- (14) Желателно е заблуждаващите търговски практики да обхващат онези практики, включително заблуждаваща реклама, които чрез заблуждаващи действия не позволяват на потребителя да направи информиран и следователно ефективен избор. [...]

[...]

- (18) [...] [с]ъобразно принципа на пропорционалност и с оглед ефективното прилагане на защитните мерки, съдържащи се в нея, настоящата директива приема като база за сравнение средния потребител, който е сравнително добре информиран и сравнително наблюдателен и предпазлив, като отчита обществените, културни и лингвистични фактори, както се тълкуват от Съда на Европейските общности. [...]

[...]

- (22) Необходимо е държавите членки да определят санкции за нарушения по разпоредбите на настоящата директива и да гарантират тяхното изпълнение. Предвидените санкции трябва да бъдат ефективни, пропорционални и възпиращи“.

4 Съгласно член 1 от Директивата за нелоялни търговски практики:

„Целта на настоящата директива е да допринесе за правилното функциониране на вътрешния пазар и постигане на високо ниво на защита на потребителите чрез сближаване на законовите, подзаконовите и административните разпоредби на държавите членки по отношение на нелоялните търговски практики, накърняващи икономическите интереси на потребителите“.

5 В член 2 от тази директива се предвижда следното:

„За целите на настоящата директива:

- а) „потребител“ означава всяко физическо лице, което по смисъла на търговските практики обхванати от тази директива, осъществява дейност с предмет извън неговото занятие, работа или професия;
- б) „търговец“ означава всяко физическо или юридическо лице, което, по смисъла на търговските практики обхванати от тази директива, осъществява дейност с предмет свързан с неговото занятие, работа или професия или всяко лице, което действа от името и/или за сметка на търговеца;

- в) „продукт“ означава всички стоки или услуги [...];
- г) „търговски практики от търговците към потребителите“ (наричани по-долу за краткост „търговски практики“) са всяко действие, бездействие поведение или представяне, търговски съобщения, включително реклама и маркетинг, извършвани от търговец, пряко свързан с производството, продажба или доставка на стока до потребители;

[...]

- з) „дължима професионална грижа“ е норма на специални умения и грижи, очакващи се от търговеца да извърши спрямо потребителите в разумни граници, които умения съответстващи на честната пазарна практика и/или на общия принцип на добросъвестност в сферата на дейност на търговеца;

[...]“.

6 Член 3 от посочената директива гласи:

„1. Настоящата директива се прилага по отношение на нелоялни търговски практики от страна на търговците към потребителите, съгласно разпоредбата на член 5, преди, по време на и след търговска сделка във връзка със стока.

2. Настоящата директива не противоречи на облигационното право, и по-специално на правилата относно [...] последиците на договора.

[...]“.

7 Член 5 от Директивата за нелоялни търговски практики, озаглавен „Забрана за нелоялни търговски практики“, има следния текст:

„1. Забраняват се нелоялните търговски практики.

2. Една търговска практика е нелоялна, ако:

- а) противоречи на изискванията за дължимата професионална грижа,

и

- б) съществено изопачава или е възможно да изопачи съществено икономическото поведение по отношение на продукта на средния потребител, до когото достига или за когото е предназначена стоката, или на средния представител на група, когато една търговска практика е ориентирана към група потребители.

[...]

4. По-специално търговските практики са нелоялни, когато:

- а) са заблуждаващи по смисъла на членове 6 и 7,

[...]

5. Приложение I съдържа списъка на тези търговски практики, които се считат за нелоялни при всякакви обстоятелства. Същият списък се прилага във всички държави членки и може да бъде променян само чрез изменение на настоящата директива“.

8 Както е видно от заглавията им, членове 6 и 7 от тази директива определят съответно „заблуждаващите действия“ и „заблуждаващите бездействия“.

9 Член 6, параграф 1 от посочената директива предвижда:

„Заблуждаваща е тази търговска практика, която съдържа невярна информация и следователно е невярна, или по някакъв начин, включително когато посредством цялостното представяне заблуждава или е възможно да заблуди средния[...] потребител, дори и ако съдържащата се в нея информация[...] е фактически точна, по отношение на един или повече от посочените по-долу елементи, и във всички случаи подтиква или е възможно да подтикне потребителя да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел:

а) съществуването или естество на продукта;

б) основните характеристики на продукта, като неговата наличност, преимущества, рискове, изпълнение, състав, принадлежности, сервизно обслужване на клиента и разглеждане на жалби, метод и дата на производство или предоставяне, доставка, срок на годност, употреба, количество, спецификация, географски или търговски произход, или резултатите, които могат да се очакват при неговата употреба, или резултатите и съществените характеристики от изпитвания или проверки, извършени върху продукта;

в) обхват на задълженията на търговеца [...]

г) цената или начина, по който е формирана цената или съществуването на специфично ценово предимство;

[...]

ж) правата на потребителя [...]“.

10 Съгласно член 11 от Директивата за нелоялни търговски практики:

„1. Държавите членки осигуряват достатъчни и резултатни средства за борба срещу нелоялни търговски практики, с оглед постигане на съответствие с разпоредбите на настоящата директива в интерес на потребителите.

Такива средства включват законови разпоредби, съгласно които лица или организации придобили по силата на националното законодателство правен интерес към борбата с нелоялни търговски практики, включително конкуренти, могат:

а) да предявяват иски срещу такива нелоялни търговски практики; и/или

б) да сезират административните органи, които са компетентни да разглеждат жалби, или да започнат съответната законова процедура.

[...]

2. Съгласно разпоредбата на параграф 1, държавите членки предоставят на съдилищата или административните органи правомощия, когато те считат, че е необходимо, ръководейки се от интересите на всички страни, и по-специално от този на обществото:

а) да разпоредят прекратяване на, или да започнат съдопроизводство за прекратяване на нелоялни търговски практики,

или

- б) ако нелоялната търговска практика все още не е осъществена, но е предстояща, да разпоредят забраната на практиката, или да започнат съдопроизводство за постановяване на забрана,

дори без доказване [н]а действителни вреди, или умишъл или небрежност от страна на търговеца.

[...]“.

- 11 Член 13 от тази директива гласи:

„Държавите членки определят санкциите за нарушения на националните разпоредби, приети в изпълнение на настоящата директива и предприемат всички необходими мерки, за да гарантират тяхното изпълнение. Санкциите трябва да бъдат ефективни, съразмерни и разубеждаващи“.

Унгарското право

- 12 Директивата за нелоялни търговски практики е транспонирана в унгарското право със Закон № XLVII от 2008 г. за забраната на нелоялни търговски практики към потребители.

Спорът по главното производство и преюдициалните въпроси

- 13 От акта за преюдициално запитване е видно, че през април 2010 г. частноправният субект г-н Szabó, който е отдавнашен абонат на UPC, доставчик на кабелни телевизионни услуги, и който желае да прекрати обвързващия го с това дружество договор, е поискал от същото да му посочи точния период, за който се отнася издадената през 2010 г. фактура, тъй като фактурата не споменава периода.
- 14 UPC отговаря на заинтересованото лице, че последната годишна фактура се отнася за „периода от 11.1.2010 г. до 10.2.2011 г.“.
- 15 Г-н Szabó, който искал да се получи съвпадане на изтичането на срока на сключения от него с UPC договор с последния ден на заплатената до този момент услуга, прави волеизявление за прекратяване на договора, считано от 10 февруари 2011 г.
- 16 Предоставянето на услугата е прекратено едва на 14 февруари 2011 г., а на 12 март 2011 г. заинтересованото лице получава от UPC документ, изискващ от него да плати сумата от 5 243 HUF (унгарски форинта) на основание неизвършени плащания на абонамента до 14 февруари 2011 г.
- 17 Г-н Szabó подава рекламация до Főváros Kormányhivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelősége, Будапеща (Инспекция за защита на потребителя към централната администрация на столицата Будапеща), като изтъква, че е получил невярна информация, вследствие на която трябвало да плати допълнителни разходи в размер на 5 243 HUF, тъй като за един и същ период е бил принуден да заплаща разходи за два абонамента към два различни оператора, макар че поради естеството ѝ съответната услуга не може да бъде получена от два оператора едновременно.

- 18 С решение от 11 юли 2011 г. този орган осъжда UPC да плати глоба от 25 000 HUF за нелоялна търговска практика на основание на Закон № XLVII от 2008 г. за забраната на нелоялни търговски практики към потребители. Това решение е потвърдено на 10 октомври 2011 г. от Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság в качеството му на второинстанционен орган, който приема, че самото съобщаване на невярна информация съставлява нарушение на изискването за професионална грижа, без да е необходимо в конкретния случай това изискване да се разглежда самостоятелно.
- 19 Сезиран от UPC, Fővárosi Törvényszék (Столичен съд, Будапеща) изменя решението на посочения национален орган от 10 октомври 2011 г. и отменя наложената на това дружество глоба. Тази юрисдикция приема, че въпросът за нарушението на изискването за професионална грижа трябва да се разгледа и в хипотезата на съобщаване на невярна информация, и че не може да се счита, че е налице такова нарушение, при положение че разглеждането показва липса на намерение у съответния търговец за подвеждане на потребителя.
- 20 В случая обаче поведението, в което се упреква UPC, не съставлява продължаващо поведение, а изолирана грешка в управлението от административен характер, която засяга един-единствен клиент, и не може да се квалифицира като „практика“. В конкретния случай ставало въпрос за проста грешка в изписването на едно число („2“ за обозначаване на февруари вместо „1“ за обозначаване на януари) и впрочем засегнатият потребител е могъл да се снабди с точната информация от няколко други източника.
- 21 Тази юрисдикция добавя, че спорът, с който е сезирана, не се отнася нито до цената, нито до начина, по който е формирана цената или съществуването на специфично ценово предимство по смисъла на член 6, параграф 1, буква г) от Директивата за нелоялни търговски практики, така че предоставената от UPC информация не била заблуждаваща, а само погрешна. Тази преценка била подкрепена от обстоятелството, че Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (Национален орган по комуникациите) е отхвърлил подадената до него рекламация по същия случай.
- 22 В подкрепа на касационната жалба, която Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság подава пред Kúria (Върховен съд), посоченият национален орган отбелязва най-напред, че UPC не оспорва факта, че е съобщил погрешна информация, въз основа на която потребителят е определил датата, на която е прекратил абонамента си.
- 23 По-нататък този орган поддържа, че при съобщаване на такава информация не е необходимо да се разглежда отделно въпросът за нарушението на изискването за професионална грижа.
- 24 Освен това Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság оспорва схващането, че не можело да се приеме, че е налице „търговска практика“, ако критикуваното поведение засяга само един потребител. Всъщност в членове 6—9 от Директивата за нелоялни търговски практики понятието „потребител“ се използвало винаги в единствено число и тази директива трябвало да се тълкува в съответствие с преследваната от нея цел.
- 25 Накрая, погрешната информация, за която става дума, се отнасяла до начина на определяне на цената по смисъла на член 6, параграф 1, буква г) от посочената директива, или поне до определянето на периода, който услугата обхваща, и попада в приложното поле на член 6, параграф 1, буква б) от същата директива като основна характеристика на предоставяната услуга.

26 При тези обстоятелства Kúria решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли член 5 от Директивата за нелоялни търговски практики да се тълкува в смисъл, че при заблуждаващи търговски практики по смисъла на член 5, параграф 4 от тази директива отделното разглеждане на критериите по член 5, параграф 2, буква а) е недопустимо?
- 2) Може ли да се приеме, че съобщаването на невярна информация на един-единствен потребител представлява търговска практика по смисъла на същата директива?“.

По преюдициалните въпроси

- 27 В самото начало следва да се отбележи, че първият поставен преюдициален въпрос предполага, че положение като разглежданото в главното производство попада в приложното поле на Директивата за нелоялни търговски практики.
- 28 От една страна обаче, само ако съобщаване на информация като разглежданото в главното производство може да се квалифицира като „търговска практика“ по смисъла на член 2, буква г) от тази директива, трябва да се изследва на какви изисквания трябва да отговаря тази практика, за да се приеме за „заблуждаваща“ по смисъла на членове 6 и 7 от посочената директива.
- 29 От друга страна, при разглеждането на втория въпрос Съдът трябва да се произнесе относно определянето на смисъла и обхвата на понятието „търговска практика“ за целите на прилагането на същата директива.
- 30 При тези условия най-напред следва да се отговори на втория въпрос.

По втория въпрос

- 31 Вторият въпрос има за цел по същество да се определи дали Директивата за нелоялни търговски практики трябва да се тълкува в смисъл, че съобщаване от търговец на потребител, като разглежданото в главното производство, на погрешна информация, може да се квалифицира като „заблуждаваща търговска практика“ по смисъла на посочената директива, макар че това съобщаване е засегнало един-единствен потребител.
- 32 В това отношение следва да се припомни, че от една страна, Директивата за нелоялни търговски практики има за цел постигането на високо ниво на защита на потребителите чрез цялостна хармонизация на правилата относно нелоялните търговски практики (вж. по-конкретно решения Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, C-540/08, EU:C:2010:660, т. 27, Citroën Belux, C-265/12, EU:C:2013:498, т. 20, CHS Tour Services, C-435/11, EU:C:2013:574, т. 47 и Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, C-59/12, EU:C:2013:634, т. 34).
- 33 От друга страна, както от изискването за еднакво прилагане на правото на Съюза, така и от принципа на равенство следва, че разпоредба от правото на Съюза, чийто текст не съдържа изрично препращане към правото на държавите членки с оглед на определяне на нейния смисъл и обхват, трябва по принцип да получи самостоятелно и еднакво тълкуване в целия Съюз (вж. по-конкретно решение Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs, C-59/12, EU:C:2013:634, т. 25 и цитираната съдебна практика).

- 34 На първо място, Съдът вече е постановил, че Директивата за нелоялни търговски практики се отличава с особено широко материалноправно приложно поле (решения *Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag*, C-540/08, EU:C:2010:660, т. 21 и *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, т. 40), като законодателят на Съюза е закрепил много обширно схващане за понятието „търговска практика“ по смисъла на същата, дефинирано в член 2, буква г) от тази директива като „всяко действие, бездействие, поведение или представяне, търговски съобщения, включително реклама и маркетинг, извършвани от търговец“.
- 35 Така единственият критерий, посочен в тази разпоредба, е изведен от това, че практиката на търговеца трябва да е пряко свързана с производството, продажбата или доставката на стока или услуга до потребител (вж. по-конкретно решения *Plus Warenhandels-gesellschaft*, C-304/08, EU:C:2010:12, т. 39 и *CHS Tour Services*, C-435/11, EU:C:2013:574, т. 27).
- 36 На второ място, по силата на член 3, параграф 1 във връзка с член 2, буква в) от Директивата за нелоялни търговски практики понятието „търговска практика“ по тази директива обхваща дейностите на търговеца вследствие на търговска сделка, отнасяща се до всякакви стоки или услуги. Също така, от съображение 13 от посочената директива е видно, че тя се прилага спрямо нелоялните търговски практики в отношенията между търговец и потребител вследствие на сключването на договор или по време на неговото изпълнение.
- 37 С оглед на гореизложеното съобщаването на информация, извършено като разглежданото в главното производство, от предприятие в рамките на сервизна услуга по абонамент за кабелни телевизионни услуги, сключен от частноправен субект, трябва да се приеме за попадащо в обхвата на понятието за „търговска практика“ по смисъла на Директивата за нелоялни търговски практики.
- 38 Впрочем съгласно член 5, параграфи 1 и 4 от тази директива са нелоялни и забранени в частност заблуждаващите търговски практики.
- 39 Както е видно от самия текст на член 6, параграф 1 от посочената директива, заблуждаваща е тази търговска практика, която съдържа невярна информация и следователно е невярна, или по някакъв начин заблуждава или е възможно да заблуди средния потребител по отношение в частност на основните характеристики на стоката или услугата, сред които сервизното обслужване, цената или начинът, по който е формирана цената, както и правата на потребителя, и подтиква или е възможно да подтикне потребителя да вземе решение за сделка, което в противен случай не би взел.
- 40 Следва обаче да се приеме, че както е видно от акта за преюдициално запитване, всички обявени в тази разпоредба елементи са налице в положение като разглежданото по главното производство. То всъщност се характеризира с обстоятелството, че потребител е получил от страна на търговец и вследствие на искането му с оглед да упражни правото си да прекрати договор за предоставяне на услуги, сключен със същия, погрешна информация относно времетраенето на обвързващото двете страни правоотношение и поради факта че допуснатата от предприятието грешка е възпрепятствала частноправния субект да вземе информирано решение, като му е причинила впрочем допълнителни разходи.
- 41 В това отношение е важно да се уточни, че обстоятелството, че поведението на съответния търговец се е проявило еднократно и е засегнало само един потребител, е ирелевантно в този контекст.

- 42 Действително, нито определенията, съдържащи се в член 2, букви в) и г), член 3, параграф 1, както и член 6, параграф 1 от Директивата за нелоялни търговски практики, нито същата, разглеждана в нейната цялост, съдържат указание за това, че изхождащото от търговеца действие или бездействие трябва да бъде повтарящо се или да засяга повече от един потребител.
- 43 С оглед обаче на загрижеността за закрилата на потребителя, която е в основата на посочената директива, тези разпоредби не могат да се тълкуват като налагащи условия от този вид, дори и да не ги обявяват изрично (вж. в този смисъл решение CHS Tour Services, C-435/11, EU:C:2013:574, т. 41).
- 44 Впрочем поддържаната от UPC теза, че изолирано поведение от страна на търговец, което е засегнало само един потребител, не може да се приеме за съставляващо „практика“ по смисъла на Директивата за нелоялни търговски практики, би била от естество да породи сериозни неудобства.
- 45 На първо място, тази директива не определя никакъв праг, изразен в честота или в брой засегнати потребители, отвъд който едно действие или бездействие попада в приложното поле на същата, така че защитаваната от UPC теза не е съвместима с принципа на правна сигурност.
- 46 На второ място, тази теза предполага, че потребителят носи тежестта да докаже, че други частноправни субекти са били увредени от същия оператор, макар фактически да е изключително трудно да се представи такова доказателство.
- 47 Освен това твърдяното неумишлено естество на поведение като разглежданото по главното производство е напълно ирелевантно.
- 48 Действително, член 11 от Директивата за нелоялни търговски практики предвижда изрично, че прилагането на мерките, взети от държавите членки за борба срещу такива практики, е независимо от доказването на умисъл и дори небрежност от страна на търговец, както и това на реална вреда, претърпяна от потребителя.
- 49 При всички случаи, както произтича от употребата на думата „възможно“, член 6 от Директивата за нелоялни търговски практики има по същество превантивен характер, така че за нуждите на прилагането на тази разпоредба е достатъчно търговецът да е предоставил обективно погрешна информация, от естество да упражни неблагоприятно въздействие върху решението за сделка на потребителя.
- 50 Същевременно в конкретния случай става ясно, че при липсата на грешка относно датата, допусната от UPC, съдоговорителят на последното не е пристъпил към прекратяване на договора си, считано от 10 февруари 2011 г., макар че релевантната дата е била 10 януари 2011 г. и че за периода от време, изтекъл между двете дати, му е бил наложен допълнителен разход. Освен това, както вече бе отбелязано в точка 48 от настоящото решение и по аналогия с постановеното от Съда в решение *Purely Creative* и др.(C-428/11, EU:C:2012:651, т. 57), фактът, че наложеният на потребителя допълнителен разход е незначителен, е без последствия в това отношение.
- 51 Горееизложеното тълкуване се подкрепя от факта, че то позволява да се осигури пълното действие на Директивата за нелоялни търговски практики, като гарантира съобразно изискването да се осигури висока степен на защита на потребителите, обявено по-конкретно в член 1 от посочената директива, че борбата срещу нелоялните търговски практики е ефикасна, според текста на член 11, параграф 1, първа алинея от последната, „в интерес на потребителите“. Както произтича в частност от съображения 7, 8, 11, 13 и 14, същата директива

въвежда с тази цел единна забрана на тези нелоялни търговски практики, които изопачават икономическото поведение на потребителите (вж. решение Trento Sviluppo и Centrale Adriatica, C-281/12, EU:C:2013:859, т. 32).

- 52 Съдът също така вече е постановявал, че при съставянето на разпоредбите на Директивата за нелоялни търговски практики се има предвид основно гледната точка на потребителя в качеството му на жертва на нелоялните търговски практики (вж. решение *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, т. 36 и цитираната съдебна практика).
- 53 Целта, преследвана от Директивата за нелоялните търговски практики, състояща се в пълна закрила на потребителите срещу подобни практики, се основава на обстоятелството, че потребителят се намира в по-слаба позиция, особено по отношение на равнището на информираност, поради което трябва да се смята, че потребителят е икономически по-слаб и с по-малко юридически опит в сравнение с неговия съдоговорител (вж. решение *Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs*, C-59/12, EU:C:2013:634, т. 35).
- 54 В светлината на гореизложените съображения следователно трябва да се приеме за ирелевантно твърдението на UPC, че потребителят в конкретния случай е могъл сам да си набави правилната информация.
- 55 При тези условия трябва да се направи изводът, че поведение като това, в което в делото по главното производство се упреква UPC, попада в приложното поле на Директивата за нелоялни търговски практики и вследствие на това за него се прилагат предписанията на същата.
- 56 След уточняване на горното следва също да се отбележи, че тази директива се ограничава да предвиди в член 5, параграф 1, че нелоялните търговски практики „се забраняват“.
- 57 Както Съдът вече е постановявал, посочената директива предоставя на държавите членки право на преценка при избора на национални мерки за борба с нелоялните търговски практики съгласно членове 11 и 13 от същата директива, при условие по-специално че тези мерки са адекватни и ефикасни, а предвидените в това отношение санкции са ефективни, съразмерни и разубеждаващи (решение *Köck*, C-206/11, EU:C:2013:14, т. 44).
- 58 От това следва, че държавите членки трябва да предвидят подходящ режим на санкции спрямо търговците, които прибягват до нелоялни търговски практики, като гарантират, че тези санкции съответстват по-конкретно на принципа на пропорционалност. В този именно контекст може да се отчетат надлежно фактори като честотата на твърдяната практика, нейния умишлен или неумишлен характер и значимостта на вредата, която тя е причинила на потребителя.
- 59 В конкретния случай запитващата юрисдикция трябва да прецени, като вземе предвид съвкупността от обстоятелства по делото, с което е сезирана, дали последиците, произтичащи в изпълнение на националното право, транспониращо Директивата за нелоялни търговски практики, от забраната на заблуждаваща търговска практика, използвана в случая от търговеца, съответстват на изискванията на тази директива и по-конкретно на принципа на пропорционалност.
- 60 С оглед на всички гореизложени съображения на втория въпрос следва да се отговори, че Директивата за нелоялни търговски практики трябва да се тълкува в смисъл, че съобщаване от търговец на потребител, като разглежданото в главното производство, на погрешна информация трябва да се квалифицира като „заблуждаваща търговска практика“ по смисъла на тази директива, макар че това съобщаване е засегнало един-единствен потребител.

По първия въпрос

- 61 С първия си въпрос запитващата юрисдикция иска по същество да се установи дали Директивата за нелоялни търговски практики трябва да се тълкува в смисъл, че в случай, когато дадена търговска практика отговаря на всички критерии по член 6, параграф 1 от тази директива, за да бъде квалифицирана като заблуждаваща практика по отношение на потребителя, следва да се провери също дали такава практика противоречи и на изискванията за дължима професионална грижа по смисъла на член 5, параграф 2, буква а) от посочената директива, за да може правомерно да бъде считана за нелоялна и следователно да бъде забранена на основание член 5, параграф 1 от същата директива.
- 62 Съдът обаче вече се е произнасял по този въпрос в решение CHS Tour Services (C-435/11, EU:C:2013:574) и даденият от него отговор може изцяло да се отнесе към настоящото дело.
- 63 При тези условия, поради мотиви, идентични на посочените в точки 31—47 от решение CHS Tour Services (C-435/11, EU:C:2013:574), на първия въпрос следва да се отговори, че Директивата за нелоялни търговски практики трябва да се тълкува в смисъл, че в случай, когато дадена търговска практика отговаря на всички критерии по член 6, параграф 1 от тази директива, за да бъде квалифицирана като заблуждаваща практика по отношение на потребителя, не следва да се проверява дали такава практика противоречи и на изискванията за дължима професионална грижа по смисъла на член 5, параграф 2, буква а) от посочената директива, за да може правомерно да бъде считана за нелоялна и следователно да бъде забранена на основание член 5, параграф 1 от същата директива.

По съдебните разноски

- 64 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (първи състав) реши:

- 1) Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“) трябва да се тълкува в смисъл, че съобщаване от търговец на потребител, като разглежданото в главното производство, на погрешна информация трябва да се квалифицира като „заблуждаваща търговска практика“ по смисъла на тази директива, макар че това съобщаване е засегнало един-единствен потребител.
- 2) Директива 2005/29 трябва да се тълкува в смисъл, че в случай, когато дадена търговска практика отговаря на всички критерии по член 6, параграф 1 от тази директива, за да бъде квалифицирана като заблуждаваща практика по отношение на потребителя, не следва да се проверява дали такава практика противоречи и на изискванията за дължима професионална грижа по смисъла на член 5, параграф 2, буква а) от посочената директива, за да може правомерно да бъде считана за нелоялна и следователно да бъде забранена на основание член 5, параграф 1 от същата директива.

Подписи